EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.11.2017
COM(2017) 801 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2008/713/EÜ Ühendkuningriigi ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2008/713/EÜ Ühendkuningriigi ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 12,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni soovitust järgides otsustas nõukogu 8. juuli 2008. aasta otsusega 2008/713/EÜ Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 6 kohaselt, et Ühendkuningriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk[1]. Nõukogu märkis, et Ühendkuningriigi poolt 2008. aasta märtsis ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames esitatud andmete kohaselt eeldati, et Ühendkuningriigi valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2008.–2009. aastal 3,2 % SKPst ehk suurem kui asutamislepingus sätestatud kontrollväärtus 3 % SKPst. Pärast 2008. aasta märtsi eelarve avaldamist eeldati, et 13. mai 2008. aasta poliitiline teadaanne üksikisiku tulumaksu vähendamise kohta 2008.–2009. aastal suurendab veelgi selleks eelarveaastaks kavandatud eelarvepuudujääki. Kui see meede lisati komisjoni 2008. aasta kevadprognoosile, saadi 2008.–2009. aasta eelarvepuudujäägiks 3,5 % SKPst. Ülemäärast eelarvepuudujääki ei peetud ajutiseks, sest komisjoni prognoosis eeldati, et muutumatu poliitika korral on puudujääk 2009.–2010. aastal 3,3 % SKPst. Nõukogu märkis ka, et valitsemissektori võla suhe SKPsse oli tunduvalt väiksem kui kontrollväärtus 60 %, kuid pidi prognoosi kohalt 2009.–2010 aastani kasvama.

(2) Asutamislepingu artikli 104 lõike 7 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõike 4 kohaselt esitas nõukogu komisjoni soovituse põhjal samal kuupäeval Ühendkuningriigile soovituse kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2009.–2010. eelarveaastaks. Nõukogu määras tõhusate meetmete võtmise tähtajaks 8. jaanuari 2009.

(3) 27. aprillil 2009 otsustas nõukogu kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 8, et Ühendkuningriik ei olnud võtnud vastusena nõukogu 8. juuli 2008. aasta soovitusele tõhusaid meetmeid[2].

---

[1] Nõukogu 8. juuli 2008. aasta otsus 2008/713/EÜ Ühendkuningriigi ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta (ELT L 238, 5.9.2008, lk 5).

[2] Nõukogu 27. aprilli 2009. aasta otsus 2009/409/EÜ, millega tehakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 8 kohaselt kindlaks, kas Ühendkuningriik on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohasele nõukogu 8. juuli 2008. aasta soovitusele (ELT L 132, 29.5.2009, lk 11).

(4) Tunnistades, et Ühendkuningriigi 2009.–2010. aasta eelarvepositsioon oli tingitud selliste meetmete rakendamisest, mis moodustasid ligikaudu 1,5 % SKPst ning mis olid asjakohased vastavalt Euroopa majanduse elavdamise kavale, ning automaatsete stabilisaatorite vabast toimimisest, esitas nõukogu 2. detsembril 2009 ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt muudetud soovituse, et Ühendkuningriik peaks kõrvaldama ülemäärase eelarvepuudujäägi 2014.–2015. aastaks. Selleks et viia valitsemissektori eelarvepuudujääk usaldusväärselt ja püsivalt allapoole 3 % SKPst, soovitati Ühendkuningriigil tagada ajavahemikus 2010.–2011. aastast kuni 2014.–2015. aastani keskmine aastane eelarvekohandus 1¾ % SKPst. 2. detsembri 2009. aasta soovituses määras nõukogu kooskõlas määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikega 4 tõhusate meetmete võtmise tähtajaks 2. juuni 2010.

(5) 6. juulil 2010 järeldas komisjon, et Ühendkuningriik oli komisjoni 2010. aasta kevadprognoosi põhjal võtnud aluslepingu artikli 126 lõike 7 alusel kooskõlas nõukogu 2. detsembri 2009. aasta soovitusega tõhusaid meetmeid.

(6) 19. juunil 2015 otsustas nõukogu kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 8, et Ühendkuningriik ei olnud võtnud vastusena nõukogu 2. detsembri 2009. aasta soovitusele tõhusaid meetmeid[3]. Nõukogu märkis, et Ühendkuningriigis oli SKP reaalkasv 2008. ja 2009. aastal üleilmse majandus- ja finantskriisi tõttu palju aeglustunud ning see oli mõjutanud ka riigi rahandust. Ühendkuningriik oli seejärel viinud ellu konsolideerimiskava ja valitsemissektori eelarvepuudujääk protsentides SKPst oli kahanenud igal aastal ajavahemikus 2009.–2010. eelarvesaastast kuni 2014.–2015. eelarvesaastani. Valitsemissektori võla suhe SKPsse oli aga kõnealusel ajavahemikul jätkanud suurenemist eelkõige nominaalse eelarvepuudujäägi tõttu, kuid ka finantssektori sekkumiste pärast. Nõukogu järeldas, et kuigi eelarve konsolideerimise kava loodi ja viidi ellu, ei olnud Ühendkuningriik ülemäärast eelarvepuudujääki 2014.–2015. aastaks kõrvaldanud. Lisaks ei olnud Ühendkuningriik taganud keskmist aastast eelarvekohandust 1¾ % SKPst, mida nõukogu oli 2. detsembril 2009 soovitanud.

(7) Aluslepingu artikli 126 lõike 7 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõike 4 kohaselt esitas nõukogu komisjoni soovituse põhjal samal kuupäeval Ühendkuningriigile soovituse korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2016.–2017. eelarveaastaks. Ühendkuningriigil soovitati viia 2015.–2016. aastal valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk 4,1 %-le SKPst ja 2016.–2017. aastal 2,7 %-le SKPst, mis pidi olema kooskõlas struktuurse eelarvepositsiooni parandamisega: komisjoni ajakohastatud 2015. aasta kevadprognoosi kohaselt 0,5 % SKPst 2015.–2016. aastal ja 1,1 % SKPst 2016.–2017. aastal.

(8) 16. novembril 2015 järeldas komisjon, et Ühendkuningriik oli võtnud vastavalt nõukogu 19. juuni 2015. aasta soovitusele tõhusaid meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks 2016.–2017. eelarveaastaks.

(9) Vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) artiklile 4 esitab komisjon andmed kõnealuse menetluse rakendamiseks. Protokolli kohaldamise raames peavad

[3] Nõukogu 19. juuni 2015. aasta otsus 2015/1098, millega tehakse kindlaks, et Ühendkuningriik ei ole võtnud vastusena nõukogu 2. detsembri 2009. aasta soovitusele tõhusaid meetmeid (ELT L 180, 8.7.2015, lk 1).

liikmesriigid vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009[4] artiklile 3 esitama kaks korda aastas (enne 1. aprilli ja 1. oktoobrit) andmed valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla kohta ning muud seonduvad muutujad.

(10) Nõukogu teeb otsuseid ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu käsitlevate otsuste kehtetuks tunnistamise kohta esitatud andmete põhjal. Lisaks tuleks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tunnistada kehtetuks üksnes siis, kui komisjoni prognooside kohaselt ei ületa eelarvepuudujääk prognoosiperioodil asutamislepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst[5].

(11) Nende andmete põhjal, mis komisjon (Eurostat) esitas vastavalt määruse (EÜ) nr 479/2009 artiklile 14 pärast 2017. aasta lähenemisprogrammi, Ühendkuningriigi 2017. aasta septembri teatist ja komisjoni 2017. aasta sügisprognoosi, on põhjendatud järgmised järeldused.

– Viimastel aastatel on Ühendkuningriik täitnud soovitatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi eesmärgid. Valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk, mis oli suurim (10 % SKPst) 2009.–2010. aastal, on kindlalt vähenenud ning oli 2015.–2016. aastal 4 % ja 2016.–2017. aastal 2,3 %, mis on kooskõlas nõukogu 19. juuni 2015. aasta soovitusega. Kõnealusel ajavahemikul toimunud eelarve konsolideerimine oli valdavalt kulupõhine ja jooksvad kulud kahanesid kokkuvõttes 42,9 %-lt SKPst 2009.–2010. aastal 38 %-le SKPst 2016.–2017. aastal. Oma osa oli ka valitsemissektori tulude suhtarvu kasvul 37,4 %-lt SKPst 2009.–2010. aastal 38,6 %-le 2016.–2017. aastal, kuigi selle mõju oli väiksem.

– 2016.–2017. aasta lähenemisprogrammis, mille Ühendkuningriigi ametiasutused esitasid 27. aprillil 2017 ja mis hõlmas ajavahemikku 2016.–2017. aastast kuni 2021.–2022. aastani, prognoositi, et valitsemissektori eelarvepuudujääk kasvab 2017.–2018. aastal 2,8 %-ni SKPst ja kahaneb seejärel 2018.–2019. aastal 1,9 %-ni SKPst. Selle prognoosi aluseks oli 2016.–2017. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarvepuudujääk 2,7 % SKPst, nagu näha Ühendkuningriigi poolt 2017. aasta märtsis ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames esitatud andmetest. Riiklik statistikaamet on pärast lähenemisprogrammi esitamist 2016.–2017. aasta valitsemissektori eelarvepuudujäägi prognoosi allapoole (2,3 %-le SKPst) korrigeerinud. Ühendkuningriigi ametiasutused ajakohastatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi prognoosi ei avaldanud, kuid komisjoni 2017. aasta sügisprognoosi kohaselt on eelarvepuudujääk 2017.–2018. aastal 2.5 %, 2018.–2019. aastal 1,8 % ja 2019.–2020. aastal 1,3 %, eeldades et poliitikat ei muudeta. Seega peaks eelarvepuudujääk jääma prognoosiperioodil allapoole asutamislepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst.

– Komisjoni 2017. aasta sügisprognoosi kohaselt on struktuurne eelarvepositsioon (st majandustsükliga kohandatud valitsemissektori eelarvepositsioon ilma ühekordsete ja muude ajutiste meetmeteta)

[4] Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1).

[5] Kooskõlas dokumendiga „Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes“ („Stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise täpsustused ning juhised stabiilsus- ja lähenemisprogrammide sisu ja vormi kohta“), 3. september 2012. Vt http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf.

ajavahemikul 2008.–2009. aastast kuni 2016.–2017. aastani paranenud 3,2 % SKPst.

– Pärast seda, kui nõukogu otsustas 8. juulil 2008, et Ühendkuningriigis oli ülemäärane eelarvepuudujääk, on valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse märkimisväärselt suurenenud. Valitsemissektori võla suhe SKPsse kasvas 41 %-lt 2007.–2008. aastal 86,8 %-ni 2016.–2017. aastal, kajastades suuremat valitsemissektori nominaalset eelarvepuudujääki ja finantssektori sekkumisi sellel ajavahemikul. Komisjoni 2017. aasta sügisprognoosi kohaselt saavutas valitsemissektori võla suhe SKPsse eelduste kohaselt kõrgeima taseme 2016.–2017. aastal ja peaks 2019.–2020. aastal vähenema järk-järgult 82,9 %-ni.

(12) Kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 12 tuleb nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kehtetuks tunnistada, kui ülemäärane eelarvepuudujääk on asjaomases liikmesriigis nõukogu arvates korrigeeritud.

(13) Nõukogu arvates on ülemäärane eelarvepuudujääk Ühendkuningriigis korrigeeritud ning järelikult tuleks otsus 2008/713/EÜ kehtetuks tunnistada.

(14) Alates 2017.–2018. aastast ehk ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimisele järgnevast eelarveaastast kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning Ühendkuningriik peaks liikuma sobival kiirusel keskpika perioodi minimaalse eelarve-eesmärgi suunas, muu hulgas järgides kulude kasvu eesmärki, ja täitma võlakriteeriumi vastavalt määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikele 1a,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et Ühendkuningriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk korrigeeritud.

Artikkel 2

Otsus 2008/713/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja